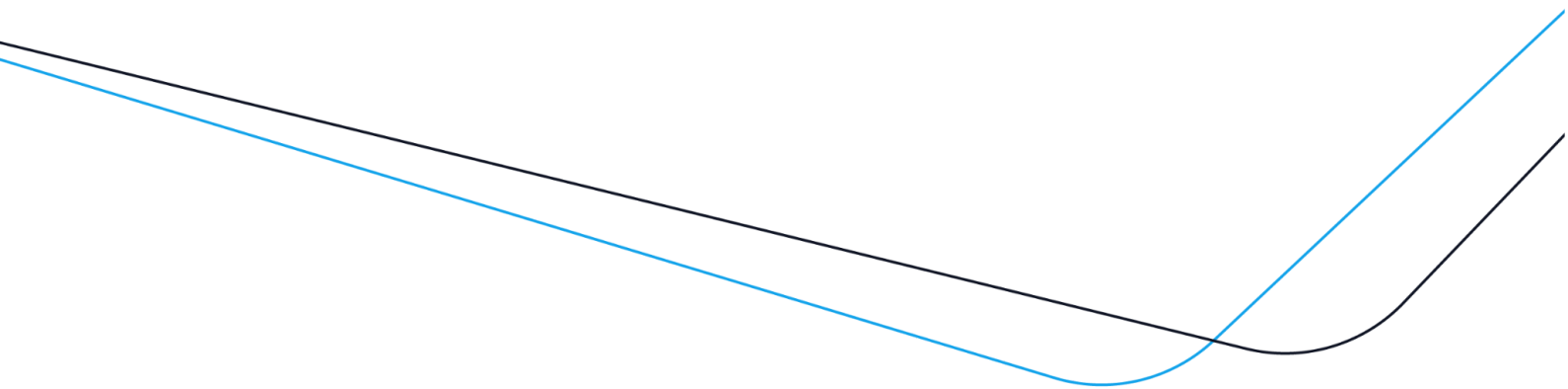

Wat is de vrijwillige koolstofmarkt en hoe helpt dit ons richting een duurzame toekomst?

VRIJWILLIGE CO₂-COMPENSATIE UITGELEGD

Reductie van de hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer

Er is consensus onder klimaatwetenschappers dat door een verhoogd niveau van CO₂ in onze atmosfeer de aarde opwarmt en dat dit overal leidt tot een verhoging van de zeespiegel en extreme weersomstandigheden. Daarom zijn in 2015 196 landen samen tot het Klimaatakkoord van Parijs gekomen en hebben verklaard actie te ondernemen om de CO₂-uitstoot in de atmosfeer te verlagen, zodat de aarde bewoonbaar blijft. De kern van het Klimaatakkoord: in 2050 is er een maximale temperatuurstijging van 2°C, maar het streven is om op een maximale temperatuurstijging van 1,5°C uit te komen. Daarnaast omvat het akkoord ook twee concrete CO₂-reductiedoelen: in 2030 moet de CO₂-uitstoot gereduceerd zijn met 55% en in 2050 met 95% ten opzichte van 1990. Om de mondiale gemiddelde temperatuurstijging te beperken tot maximaal 1,5°C zijn verregaande maatregelen nodig om de uitstoot van CO₂ te verminderen.

Op Europees niveau worden de doelen uit het Klimaatakkoord vertaald naar concrete maatregelen in de *Green Deal*. De Europese *Green Deal* is een verzameling beleidsinitiatieven, gericht op het bereiken van klimaatneutraliteit tegen 2050 en het behalen van een reductiedoel van 55% in 2030 ten opzichte van 1990. Daarmee zou Europa het eerste klimaatneutrale continent moeten worden. Om deze doelen te behalen, stelde de Europese Commissie in 2021 een pakket met nieuwe en herziene wetgeving voor, bekend als het 'Fit for 55'-pakket'. Dit pakket bestaat uit een reeks voorstellen om de klimaat-, energie- en vervoerwetgeving aan te passen en zo CO₂-uitstoot te reduceren en onder de maximale temperatuurstijging uit te komen.

Ondanks deze Europese inspanningen wijst het *International Panel on Climate Change* (IPCC) in haar laatste onderzoeksrapport op een afnemende kans om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 °C, tenzij er snelle reducties van CO₂-uitstoot plaatsvinden.¹ Daarnaast wijst het IPCC ook op de noodzakelijkheid van CO₂-verwijdering uit de atmosfeer. Ten eerste als tegenwicht voor moeilijk te verminderen en noodzakelijke CO₂-uitstoot. Ten tweede omdat het overschot aan CO₂-uitstoot uit het verleden moet worden verwijderd uit de atmosfeer. De IPCC heeft meer dan 541 verschillende manieren onderzocht om de opwarming van de aarde te beperken tot 2°C en deze vereisen allemaal dat CO₂-verwijdering in grote mate wordt opgeschaald, naast de noodzakelijke CO₂-reductie (figuur 1).² In de huidige staat van het klimaat is het niet meer mogelijk om te kiezen tussen verschillende strategieën van CO₂-reductie en CO₂-verwijdering, we moeten alles doen.

Het European Union Emission Trading System

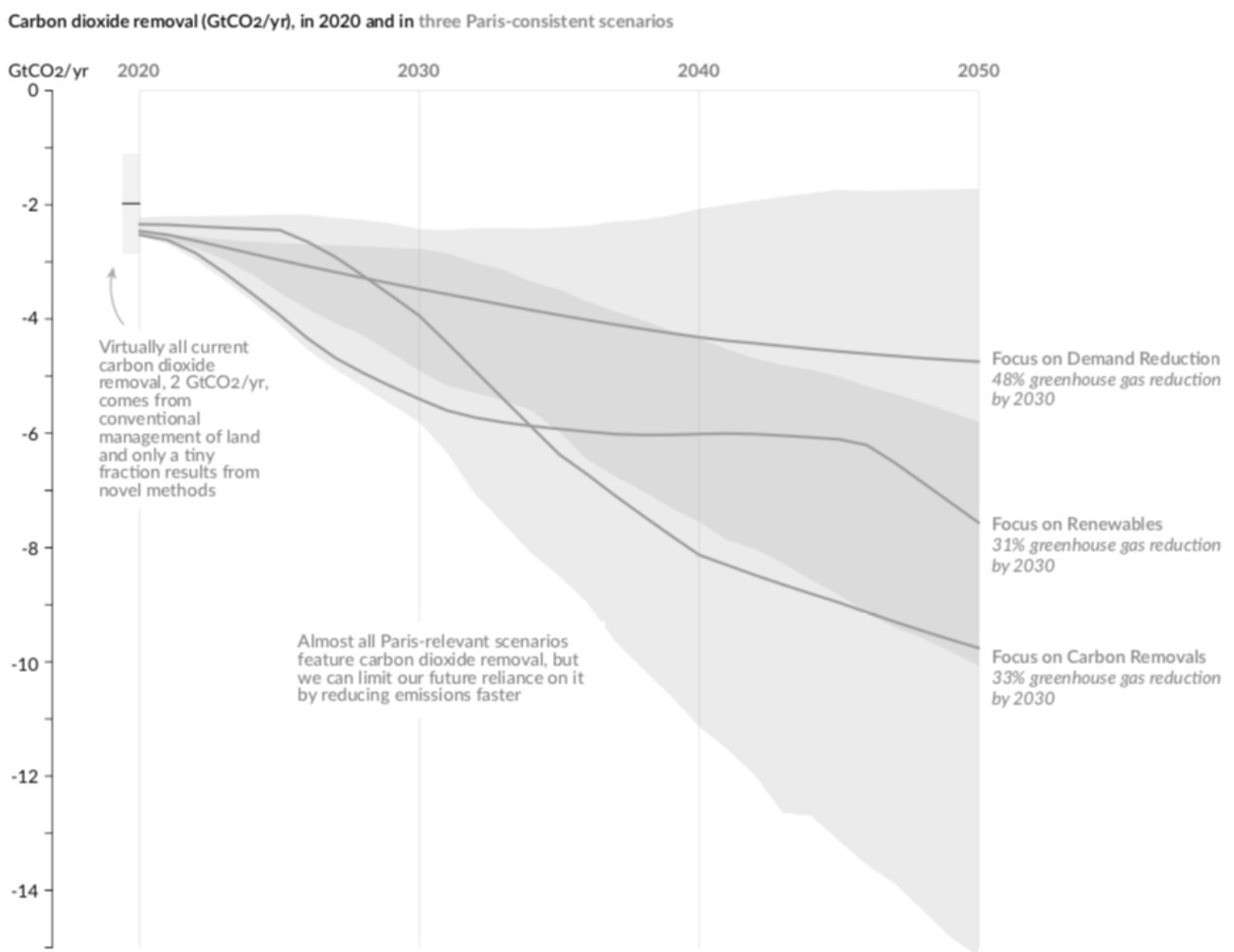
Als onderdeel van de Europese klimaatstrategie is het *European Union Emission Trading System* (EU-ETS) in het leven geroepen. Het EU-ETS verplicht ondernemers in bepaalde sectoren bij de uitstoot van elke ton CO₂ één emissierecht in te leveren. De Europese Commissie geeft elk jaar emissierechten uit en verlaagt per jaar het totale aantal, waardoor per saldo door deze sectoren steeds minder CO₂ wordt uitgestoten. De emissierechten mogen onderling worden verhandeld, waardoor emissierechten na verloop van tijd duurder worden doordat het aanbod minder wordt. Het doel van het systeem is dat bedrijven kiezen tussen een investering in dure emissierechten of geld investeren in duurzamer produceren, waarmee het EU-ETS werkt als een financieel drukmiddel.

¹ IPCC, 2023: Summary for Policymakers. In: *Climate Change 2023: Synthesis Report*, p. 10.

² IPCC, 2023: Summary for Policymakers. In: *Climate Change 2023: Synthesis Report*, p. 19.

Het EU-ETS richt zich op branches die normaliter veel CO₂ uitstoten, zoals energiebedrijven en de staal- en chemische industrie. Het EU-ETS is het grootste emissiehandelssysteem ter wereld: 10.000 Europese bedrijven die samen verantwoordelijk zijn voor 45% van de totale CO₂-uitstoot in de EU worden verplicht om mee te doen aan het handelssysteem.³ Om deze reden wordt het EU-ETS ook wel de ‘verplichte koolstofmarkt’ genoemd. Het EU-ETS blijkt een bijzonder geschikt middel om CO₂-reductie te bewerkstelligen: zo is sinds de introductie van het EU-ETS in 2005 de uitstoot van de betrokken sectoren teruggebracht met 41%.⁴

Figuur 1: de kloof tussen de voorgestelde niveaus van CO₂-verwijdering en hetgeen nodig is om de temperatuurdoelstellingen te halen⁵

³ Nederlandse emissieautoriteit: *Wat is emissiehandel?* ([link](#)).

⁴ Raad van de Europese Unie, 2022: *Fit for 55*: hervorming van het EU-emissiehandelssysteem.

⁵ Smith, S.M. et al., 2023: *The State of Carbon Dioxide Removal*, p. 9.

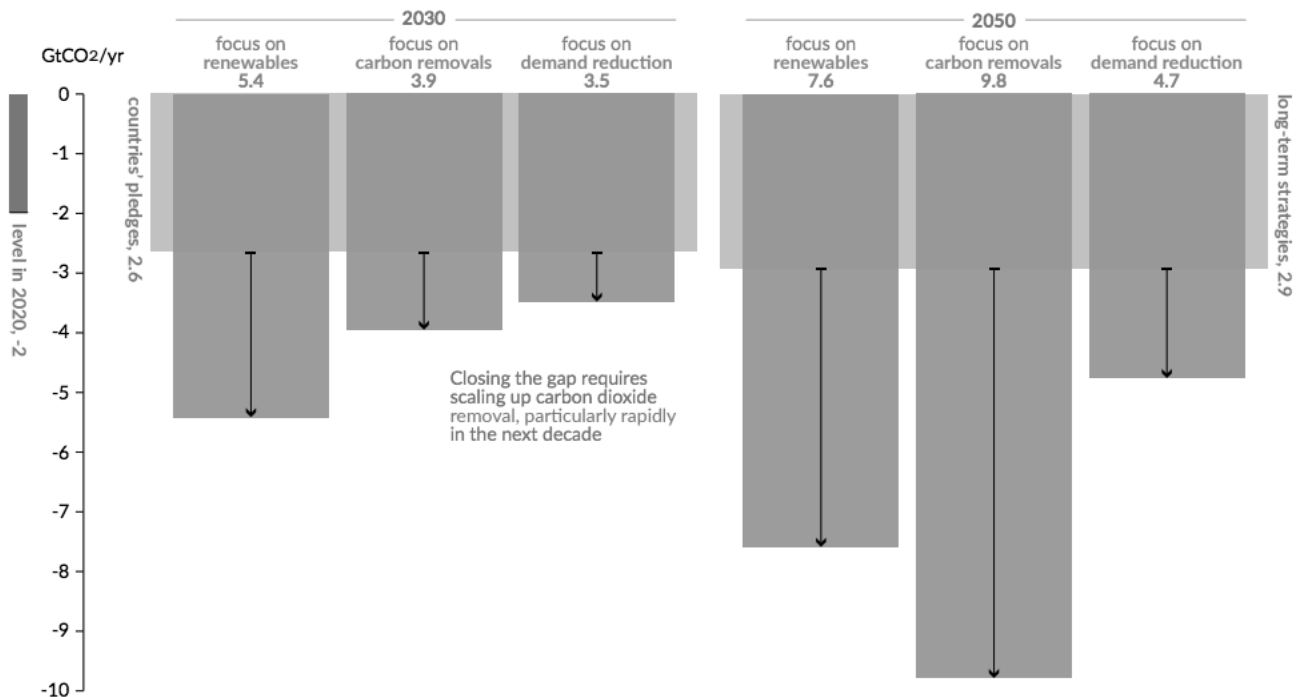
De vrijwillige koolstofmarkt

Om de gestelde doelen uit het Klimaatakkoord te behalen, is het reduceren van de CO₂-uitstoot door regelingen zoals de EU-ETS van essentieel belang, maar daarmee zijn we er nog niet. Om onder de maximale temperatuurstijging te blijven, moet ook CO₂ - wat al uitgestoten is - verwijderd worden uit de atmosfeer (figuur 2).⁶ Bij CO₂-verwijdering wordt CO₂ uit de atmosfeer afgevangen en vervolgens duurzaam opgeslagen in natuur, land, oceanen of producten.⁷ Regeringen van ruim 120 landen hebben de doelstelling klimaatneutraal te worden in de toekomst, maar slechts enkelen integreren CO₂-verwijdering in hun klimaatstrategie, terwijl de IPCC de

noodzakelijkheid van CO₂-verwijdering expliciet benadrukt.⁸ Inmiddels ziet de EU de vrijwillige koolstofmarkt als een noodzakelijk onderdeel van de weg naar klimaatneutraliteit in 2050. Om netto nul CO₂-uitstoot te bereiken, is vereist dat onvermijdelijke CO₂-uitstoot en CO₂-verwijdering in evenwicht zijn. Daarom is de EU bezig met het voorbereiden van wetgeving over een effectief certificeringskader voor de vrijwillige koolstofmarkt, om CO₂-verwijdering uit de atmosfeer te stimuleren.⁹ Het doel van dit initiatief is het waarborgen van de hoge kwaliteit van CO₂-verwijdering.

Figuur 2: de kloof tussen de voorgestelde niveaus van CO₂-verwijdering en hetgeen nodig is om de temperatuurdoelstellingen te halen¹⁰

Carbon dioxide removal (GtCO₂/yr), proposed levels compared to three Paris-relevant scenarios in 2030 and 2050

⁶ Smith, S.M. et al., 2023: *The State of Carbon Dioxide Removal*, p. 8.

⁷ Smith, S.M. et al., 2023: *The State of Carbon Dioxide Removal*, p. 8.

⁸ Smith, S.M. et al., 2023: *The State of Carbon Dioxide Removal*, p. 11.

⁹ Lees meer over het CRCF in ons [whitepaper](#).

¹⁰ Smith, S.M. et al., 2023: *The State of Carbon Dioxide Removal*, p. 9.

De mogelijkheden van vrijwillige CO₂-compensatie

Vrijwillige CO₂-compensatie draagt positief bij aan het realiseren van de doelen zoals gesteld in het Klimaatakkoord op de volgende manieren:

1. CO₂-compensatie als financieringsmiddel voor duurzame initiatieven

CO₂-compensatie en het uitgeven van CO₂-certificaten is een effectief financieringsmiddel voor duurzame initiatieven. De wereld heeft meer groen nodig: om meer CO₂ op te vangen, droogtes tegen te gaan, de biodiversiteit te stimuleren en risico's op extreme weersomstandigheden te verminderen. Maar projecten voor natuurherstel of voor het aanplanten van nieuwe ecosystemen moeten ook gefinancierd worden. Het uitgeven van CO₂-certificaten kan als middel worden ingezet om de financiering van duurzame projecten rond te krijgen. Organisaties die belang hechten aan duurzaamheid en een groenere planeet investeren geld in deze essentiële projecten en krijgen daar CO₂-certificaten voor terug.

2. CO₂-uitstoot betalen naar de eigenlijke waarde voorkomt afkopen van verantwoordelijkheid

Een veelgehoord argument tegen de vrijwillige koolstofmarkt is dat bedrijven CO₂-certificaten zouden kopen omdat dit financieel aantrekkelijker is dan het reduceren van de eigen uitstoot. Zodoende zou het compenseren van CO₂-uitstoot de reductie van CO₂-uitstoot verdringen, terwijl CO₂-compensatie voorbehouden moet blijven aan noodzakelijke uitstoot die zeer moeilijk te verminderen zijn.¹¹ Laten wij hierin voorop stellen: CO₂-compensatie mag geen eenvoudige en goedkope strategie zijn om CO₂-uitstoot en verantwoordelijkheid af te kopen. Maar CO₂-compensatie is niet goedkoop en naar verwachting zal de prijs van CO₂-certificaten in de toekomst enkel nog stijgen door een toename van de vraag.¹² Hierdoor krijg je hetzelfde effect waarop het EU-ETS is gebaseerd: doordat de kosten hoger worden, zullen bedrijven die momenteel CO₂-compenseren gedwongen worden een keuze te maken tussen blijven investeren in steeds duurder wordende CO₂-compensatie of investeren in CO₂-reductie. Zodoende worden ook organisaties die zich vrijwillig op de koolstofmarkt begeven, gestimuleerd om met verduurzaming aan de slag te gaan.

3. CO₂-compensatie als onderdeel van de duurzaamheidsstrategie van organisaties

Voor organisaties is investeren in CO₂-compensatie - naast CO₂-reductie - vaak een noodzakelijke stap om CO₂-neutraliteit te bereiken. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat bedrijven die vrijwillig investeren in CO₂-compensatie, gemiddeld sneller hun CO₂-uitstoot reduceren, dan bedrijven die niet investeren in CO₂-compensatie.¹³ Mogelijke verklaringen hiervoor zijn dat bedrijven die investeren in CO₂-compensatie zichzelf verantwoordelijk houden voor hun impact op het klimaat en daardoor vaker een goede duurzaamheidsstrategie ontwikkelen gebaseerd op wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen.¹⁴ Daarnaast is het ook mogelijk dat door de vrijwillige aanschaf van CO₂-certificaten, bedrijven zelf een prijs verbinden aan hun CO₂-uitstoot. Dit resulteert in grote uitgaven om deze CO₂-uitstoot vervolgens vrijwillig te compenseren. Bedrijven gaan dan automatisch op zoek naar manieren om deze kosten te verminderen, door oplossingen te zoeken in CO₂-reductie.¹⁵ Vrijwillige CO₂-compensatie werkt hierdoor als een katalysator voor bedrijven om CO₂-reductie te bewerkstelligen en vormt daarmee een belangrijk onderdeel van effectieve duurzaamheidsstrategieën van organisaties.

4. CO₂-compensatie als onderdeel van *true pricing*

Het idee van *true pricing* is dat de werkelijke kosten van producten en diensten in rekening worden gebracht bij klanten. Normaliter weerspiegelen prijzen vaak alleen de directe kosten van productie en consumptie; dit zijn de private kosten die de aanbieder van het product of dienst maakt. Bij *true pricing*

¹¹ AFM, 2023: *Occasional Papers. Voluntary Carbon Markets*, p. 5.

¹² Ernst & Young, 2022: *Essential, expensive and evolving: The outlook for carbon credits and offsets*, p. 32.

¹³ Trove Research, 2023: *Corporate emission performance and the use of carbon credits*, p. 3; Forest Trends' Ecosystem Marketplace, 2023: *All in on Climate: The Role of Carbon Credits in Corporate Climate Strategies*, p. 18.

¹⁴ Trove Research, 2023: *Corporate emission performance and the use of carbon credits*, p. 3; Forest Trends' Ecosystem Marketplace, 2023: *All in on Climate: The Role of Carbon Credits in Corporate Climate Strategies*, pp. 16-17.

¹⁵ Trove Research, 2023: *Corporate emission performance and the use of carbon credits*, p. 3;

wordt rekening gehouden met de bredere negatieve gevolgen op mens en milieu door productie en consumptie. Waar schade aan mens en milieu vaak niet wordt doorberekend in de marktprijs van producten, maakt *true pricing* deze kosten inzichtelijk en brengt dit bij klanten en consumenten in rekening.

Zoende kunnen organisaties voor hun producten of diensten een CO₂-heffing in rekening brengen bij hun klanten als onderdeel van *true pricing*. Zo wordt er een prijs gezet op het uitstoten van CO₂. De opbrengsten uit de CO₂-heffing kunnen vervolgens worden gebruikt om CO₂-certificaten aan te kopen en eventuele negatieve milieueffecten als gevolg van productie en consumptie te beperken of te compenseren. Door *true pricing* worden klanten en consumenten zich bewuster van de gevolgen van hun productie en consumptie op het klimaat, wat kan leiden tot duurzamere consumptie- en productiepatronen. Het is daarom een belangrijk onderdeel van duurzame ontwikkeling en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

ecommit en de vrijwillige markt

Ecommit beschikt over de juiste kennis en methodiek om projecten te verifiëren en werkt alleen samen met hoogwaardige CO₂-compensatieprojecten. Zo werken wij alleen met gecertificeerde projecten van internationaal erkende derde partijen zoals Verra's Verified Carbon Standard (VCS) of Gold Standard. Naast verificatie van deze derde partijen, analyseren wij zelf de projecten aan de hand van interne standaarden. In deze analyse doorlopen wij verschillende stappen en kijken daarbij naar alle omstandigheden omtrent een klimaatproject. We houden in onze methodologie bijvoorbeeld rekening met de projectlocatie en daarbij behorende economische, politieke en klimatologische kenmerken en omstandigheden.

Aan de hand van onze interne standaarden wordt een veelvoud aan projecten uitgesloten die niet aan onze standaard voldoen en waarbij de risico's dat het project de gestelde CO₂-reductiedoelen niet haalt te groot zijn.

Vervolgens verbinden we deze gecertificeerde CO₂-compensatieprojecten aan organisaties die duurzamer willen ondernemen en hun CO₂-voetafdruk willen verkleinen. Via het platform van ecommit worden compensaties die door organisaties zijn gedaan vastgelegd in ons openbaar register, zodoende kan iedereen controleren op welke wijze organisaties CO₂ compenseren.¹⁶ Op die manier creëren wij transparantie in een ondoorzichtige markt.

Variërende prijzen van CO₂-certificaten per project

Elk CO₂-compensatieproject op de wereld is eigen en afhankelijk van alle omstandigheden van het project wordt de prijs van een CO₂-certificaat bepaald. De uitvoeringskosten per project verschillen enorm en zijn afhankelijk van bijvoorbeeld de kosten van arbeid, de technologieën die worden ingezet, de klimaatomstandigheden en de omvang van het project.

Conclusie

Concluderend, is er een essentiële rol weggelegd voor de vrijwillige koolstofmarkt in de weg naar een duurzame toekomst. Zoals toegelicht, is investeren in CO₂-verwijdering een noodzaak om onder de maximale temperatuurstijgingen van het Klimaatakkoord te blijven. Daarnaast werkt de vrijwillige koolstofmarkt als een sterke katalysator om meer CO₂-reductie te bewerkstelligen.

¹⁶ Bekijk het openbaar register op de [website](#) van ecommit.

Toekomstbestendig **duurzaam** ondernemen!

Met veel nationale en EU-regelgeving omtrent het klimaat onderweg, is het van belang voor alle ondernemingen - ongeacht omvang of sector - om aan de slag te gaan met duurzaamheid. Het wordt voor ondernemingen steeds belangrijker en noodzakelijker om te starten met het verzamelen en analyseren van gegevens met betrekking tot het milieu en bedrijfsprocessen, ook die van partners waar jouw onderneming mee samenwerkt. Zodoende kunnen deze gegevens later gebruikt worden in onderbouwingen van de hoeveelheid CO₂-uitstoot tijdens productieprocessen en het leveren van diensten. Daarnaast bieden de gegevens inzicht in de milieuprestaties van de onderneming. Deze vormen dan ook een solide basis om te inventariseren op welke plekken in het bedrijfsproces winst te behalen valt op het gebied van duurzaamheid. Verder stelt het een onderneming in staat verantwoordelijkheid te nemen voor duurzaamheidsprestaties, dit naar klanten uit te dragen en een duurzame toekomst te bevorderen.

ecommit biedt compensatieprogramma's aan waarmee ondernemingen hun resterende CO₂-uitstoot kunnen compenseren door te investeren in geverifieerde projecten voor CO₂-compensatie. Ontdek hoe ecommit positief kan bijdragen aan het bereiken van de duurzaamheidsdoelen van jouw onderneming.

Neem voor meer informatie contact op:

ecommit B.V.
info@ecommit.nl
+31 (85) 0604 177
<https://ecommit.nl/>

Hester van Dord
Legal Counsel

Disclaimer

Dit informatiedocument is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Aan de informatie in dit informatiedocument kunnen echter geen rechten worden ontleend en ecommit is niet aansprakelijk voor eventuele onjuistheden.